Cena 1 zł.

GAZETA LUBELSKA

NIEZALEŻNE PISMO DEMOKRATYCZNE

Lublin, wtorek 14 sierpnia 1945 r. Nr 172

FAKTY

Konferencja Wielkiej Trójki w Poczdamie, która upłynęła pod znakiem solidarności i jednomyślności sojuszników, zakończyła się dla nas zwycięstwem. Otrzymaliśmy nie tylko granice na zachodzie takie, jakie nam się słusznie należą, lecz także — co było sukcesem nielada — prezydent Polski i członkowie Rządu Jedności Narodowej zostali przyjęci w Poczdamie na konferencji, i w pełni przedstawili swoje poglądy.

Rząd Jedności Narodowej poprzednio już został faktycznie uznany przez Stany Zjednoczone i Wielką Brytanię, ale przez zaproszenie celem osobistego porozumienia się, Wielka Trójka zadokumentowała, że z rządem naszym się liczy, a postulatów naszych nie bagatelizuje i nie lekceważy.

Reakcja Arciszewskich i Raczkiewiczów sądząc ze skutków i opierając się na faktach, zdziałała więc nie wiele w tej dziedzinie i wszelkie jej obliczenia zawiodły.

Kwestia granic suwerennej Polski była jedną z najważniejszych i pomyślne jej załatwienie jest dowodem, że nasze słuszne żądania na konferencji pokojowej będą w całości uznane.

Jak bowiem wiemy, konferencja w Poczdamie zamknęła okres przygotowawczy do konferencji pokojowej, o której się mówi, że odbędzie się właśnie w Waszyngtonie. Oczywiście, że nie stanie się to w najbliższych tygodniach. Wielka Trójka musi przede wszystkim zniszczyć faszyzm japoński, a mimo propozycyj i gotowości kapitulacji, jaką wyraziła Japonia, potrwa to zapewne jakiś czas.

W rezultacie jednak państwo Wschodzącego Słońca wybrało drogę rozsądku, a jeden z japońskich mężów stanu słusznie powiedział, że narodowi nie wolno popełniać samobójstwa.

Ostatnia baza faszyzmu i reakcji została więc definitywnie pokonaną, ale naród wysp Nipponu trzeba będzie wychowywać tak samo przez długie lata, jak i naród niemiecki, aby nie był w przyszłości iskrą, która może rozpętać znowu pożar wojny światowej.

Prasa angielska i amerykańska omawiając fakt przystąpienia ZSRR do wojny z Japonią wyrażała z tego powodu wielką radość, obecnie po kapitulacji zaznacza, że decyzja Związku Radzieckiego przechyliła szalę zwycięstwa na stronę Wielkiej Trójki.

Zresztą ostatnie wypadki toczyły się z taką szybkością, że nie pozwalały nawet na dokładne ich omówienie oraz ocenę. W każdym razie jest rzeczą jasną, że Japonia uznała się za całkowicie pokonaną.

Gdy na całej kuli ziemskiej upiorny faszyzm znika, rezygnując nawet z ostatniej rozgrywki, wprost proporcjonalnie, z każdym dniem wzrastają wpływy demokracji i coraz więcej narodów staje się jej szczerymi wyznawcami.

Zwycięstwo partii pracy w Londynie — to wybitne zwycięstwo programu lewicowego, to zwycięstwo całkowitego i bezwzględnego porozumienia oraz przyjaźni ze Związkiem Radzieckim. Premier Attlee reprezentuje postępowe warstwy społeczeństwa angielskiego, które doskonale rozumie po jakiej drodze kroczy współczesność. Partia konserwatywna na czele której stał Winston Churchill przestała odpowiadać narodowi brytyjskiemu, przestała reprezentować postulaty i interesy najszerszych warstw społecznych i dlatego musiała ustąpić.

Ma to olbrzymie znaczenie dla całokształtu nie tylko wewnętrznych stosunków angielskich, lecz także p[illegible] międzynarodowej, która przybier[illegible] zmienione kształty. Churchill był mężem opatrznościowym Anglii podczas wojny, w czasie pokoju jednak prymat jego przestał być koniecznością. W dalszym ciągu umysły angielskie zaprzątają wybory samorządowe, które odbędą się w listopadzie i które będą wymagały jak pisze „Daily Herald" kolosalnego wkładu energii.

Los Churchilla podzielił gen. de Gaulle, który był zwolennikiem zachowania konstytucji z roku 1875 z czym nie chciało się zgodzić Zgromadzenie Doradcze, pragnące „konstytuanty o władzy nieograniczonej, przed którą rząd byłby odpowiedzialny" Jest to już nie zwrot na stronę lewą, ale formalny skok, ilustrujący doskonale nastroje społeczeństwa francuskiego, chcącego wraz z innymi wyznawać jak najszerzej pojęte zasady demokracji i sprawiedliwości społecznej.

I tak we wszystkich państwach, z wyjątkiem Hiszpanii, marsz na lewo jest zupełnie wyraźny.

Belgia, która nie chce króla, Grecja zażarcie walcząca z reakcją, nawet niedawny członek osi — Włochy, galopuje wyraźnie w stronę komunardów francuskich, odrzekając się głośno przeszłości.

Bułgaria, Jugosławia, Rumunia opowiedziały się za rządami demokratycznymi, wszystkie państwa chcą należeć do organizacji narodów zjednoczonych i brać udział w odbudowie cywilizacji nowego świata.

Proces ewolucyjny wśród narodów przyjmuje realne kształty.

A. LEONTIEWA

W oczekiwaniu na podpisanie kapitulacji

Układ podpisany będzie w zatoce tokijskiej

LONDYN, 13. (BBC). Cały świat oczekiwał wczoraj odpowiedzi Japonii na notę 4 mocarstw. Biura szwajcarskie przerwały pracę o 1.30. Rzecznik rządu japońskiego przysłał wczoraj depeszę, w której prosi o dalsze utrzymanie kontaktu. Rządy 4 mocarstw pozostają ze sobą stale w kontakcie.

Sekretarz prez. Trumana Ross, oświadczył, że oficjalne zakończenie wojny nastąpi w chwili, gdy Japonia podpisze układ o kapitulacji. Ze strony państw sprzymierzonych układ podpisze jeden z wyższych oficerów, nazwisko jego nie zostało jeszcze ujawnione, ale przypuszczają, że będzie nim gen. Mac Arthur. Układ zostanie podpisany na jednym z okrętów wojennych w zatoce tokijskiej.

Fałszywa wiadomość radia amerykańskiego

LONDYN, 13. VIII. Radio w Waszyngtonie podało jakoby Japonia przyjęła warunki Narodów Zjednoczonych i skapitulowała. Okazało się jednak, że jest to wiadomość nieoficjalna i rząd amerykański wiadomości te natychmiast zaprzeczył.

Akt kapitulacji ogłoszony będzie w czterech stolicach

LONDYN, 13. VIII. Zdaniem sekretarza Białego Domu po otrzymaniu kapitulacji japońskiej Wielka Czwórka po porozumieniu się wyda komunikat o przerwaniu działań wojennych, który będzie ogłoszony w czterech stolicach.

Odłożenie „Dnia Zwycięstwa" nad Japonią

LONDYN, 13. VIII. — W związku z oczekiwaną kapitulacją Japonii „Dzień Zwycięstwa" nad Japonią został odłożony do chwili otrzymania odpowiedzi.

Gabinet japoński naradza się

LONDYN, 13. VIII (BBC). Z Tokio donoszą, że posiedzenie gabinetu trwało 4 godziny i żaden komunikat nie został wydany.

Ludność japońska wezwana do posłuszeństwa cesarzowi

TOKIO, 13. VIII (BBC). Ludność japońska nie została jeszcze zawiadomiona o kapitulacji, ale dzisiejsza prasa tokijska pisze o groźbie kapitulacji i wzywa ludność do posłuszeństwa cesarzowi.

Jeńcy brytyjscy w Japonii

LONDYN, 13. VIII. (BBC). W niewoli japońskiej znajduje się około 150.000 jeńców brytyjskich, z tego 100.000 — to żołnierze z Anglii, 25.000 z Australii a pozostałe 25.000 to osoby cywilne.

Po zakończeniu działań wojennych zostaną oni najpierw przewiezieni do Indochin, gdzie będą mieli zapewnione doskonałe odżywienie i pomoc lekarską, następnie zaś wrócą do ojczyzny. Wszyscy oni przeszli wiele cierpień

Przyjęcie na cześć członków Rządu Jedności Narodowej w Moskwie

Odznaczenie gen. Bułganina krzyżem Virtuti Militari

MOSKWA, 13. VIII. (Tass). W Moskwie odbyło się uroczyste przyjęcie członków Rządu Jedności Narodowej. Byli na nim obecni prez. Bierut i prem. Osóbka-Morawski, min. Modzelewski i Różański, ze strony sowieckiej poseł ZSRR w Polsce Matwiejew, zast. Kom. Spraw Zagranicznych Wyszyński, kom. Lebiedjew i inni, przedstawiciele partii politycznych, rządu, wojska i społeczeństwa sowieckiego. Na przyjęciu tym prez. Bierut odznaczył gen. Bułganina orderem Virtuti Militari I-ej klasy. Gen. Bułganin w swoim przemówieniu po otrzymaniu odznaczenia podkreślił wspólne cele i idee, za które żołnierz polski ramię przy ramieniu z żołnierzem Armii Czerwonej walczyli z najeźdźcą niemieckim. Na zakończenie przemówienia wzniósł toast na cześć Rządu Jedności Narodowej i narodu polskiego, który z narodem rosyjskim chce żyć w przyjaźni wiecznej. Przyjęcie całe nacechowane było atmosferą wielkiej serdeczności i braterstwa ZSRR i Polski.

Na Dalekim Wschodzie wojska radzieckie posuwają się naprzód

MOSKWA, 13. VIII. Komunikat Radzieckiego Biura Informacyjnego.

W dniu 13 sierpnia wojska I frontu Dalekiego Wschodu po przełamaniu oporu nieprzyjaciela zajęły miasta i ważne węzły kolejowe: Chun-lin, Che-dzydzy, Do-wan, Taj-me-goł, Lin-kon i szereg mniejszych miejscowości oraz posunęły się naprzód o 15 — 45 kilometrów.

Wojska II frontu Dalekiego Wschodu kontynuując natarcie w rejonie położonym między rzekami Sungari i Ussuri posunęły się naprzód o 15 — 40 km. zajęły miasto Chaj-tu leżące w odległości 20 km. na zachód od Chu-dzy oraz szereg innych miejscowości.

Na Zabajkalu wojska radzieckie wzięły szturmem umocniony rejon obronny Chau-nar-szań, zajmując miasto tej samej nazwy. Jednocześnie inne oddziały radzieckie forsowały masyw górski Wielką Chunganu i w toku walk zajęły miasto Sołun i Chatan-che. Lotnictwo radzieckie bombardowało linie kolejowe w Mandżurii.

Przybycie posła rumuńskiego do Moskwy

BUKARESZT, 13. VIII (Tass). Z Bukaresztu wyjechał do Moskwy nadzwyczajny poseł rumuński w ZSRR, członek Akademii Nauk prof. Jöge Jordan.

Wojna na Dalekim Wschodzie

Działania wojenne przybierają na sile

LONDYN, 13. III. Od chwili otrzymania propozycji pokojowej cesarz japoński przyjął znowu ministra spraw zagranicznych Togo, z którym odbył dłuższą naradę. Wyników tych narad nie ogłoszono.

LONDYN, 13. VIII. Dziś samoloty amerykańskie bombardowały po raz pierwszy Tokio od chwili wysunięcia propozycji pokojowej.

Samoloty Królewskiego Lotnictwa bombardowały macierzyste wyspy Japonii.

LONDYN, 13. VIII. 4.000 samolotów amerykańskich wystartowawszy z Okinawy bombardowało obiekty przemysłowe i główne miasta Japonii. Obrzucono bombami ważniejsze drogi komunikacyjne na Korei.

Oddziały chińskie zajęły nowe miasto położone o 110 km. na płn. wschód od Kweilinu.

W południowej Burmie toczą się zajadłe walki na odcinku pomiędzy Abja i Miarkio.

LONDYN, 13. VIII (BBC). Od 24 godzin flota morska nie bierze udziału w działaniach wojennych, natomiast samoloty z lotniskowców bombardowały obiekty przemysłowe w okolicy Tokio.

LONDYN, 13. VIII. Wielka flota sojusznicza na wodach Pacyfiku gotowa jest do każdej akcji zależnie od decyzji rządu japońskiego. Flota brytyjska w Indiach Wschodnich pod dowództwem adm. Pauera w razie kapitulacji Japonii uda się do Singapooru, aby zwolnić 20.000 jeńców i zaopatrzyć w żywność ludność cywilną na Malajach. Flota brytyjska liczy 400 okrętów, załoga zaś składa się z 200.000 ludzi.

PARYŻ, 13. VIII. Z kwatery gen. Mac Arthura donoszą o zatopieniu 51 okrętów. Korespondenci z Australii zaznaczają, że wzmożona została działalność lotnicza na Borneo.

PARYŻ, 13. VIII. Agencja Domei donosi, że skutki rzucenia bomby atomowej są mniejsze niż szkody wyrządzone przez superfortece podczas nalotu 10 marca 1945 roku.

LONDYN, 13. VIII (Tass). Sztab sił lądowych na Dalekim Wschodzie donosi, że samoloty angielskie zatopiły 57 statków japońskich.

Latające fortece z baz na Okinawie bombardowały na Kiu-Sziu bazę samolotów japońskich oraz rejon koło Szanghaju, wyspy Celebes i Nowa Gwinea.

Słowo i praca

(LB) Znamy z pokera pojęcie „mundbluffu". Jest to nadzwyczaj interesujące zjawisko w tej hazardowej grze, i nawet nie tylko w grze. Licytujemy o pulę. Jeden z graczy przebija partnerów coraz większą stawką, udając, że karty, które ma w ręku, upoważniają go do ryzyka. Usiłuje on w ten sposób skłonić partnerów by zrezygnowali z konkurencji o pulę, a wówczas — wg prawideł tej dziwnej gry — cała kasa przypadłaby jemu. A on właściwie nie ma pokrycia w kartach. *Wygrał gębą — „mundbluffem"*. Mikrokosmos kart...

W prawdziwym życiu często spotykamy tego typa od stołu karcianego, który prawdopodobnie z pogardą wyraża się o kartach, a jednak...

Postawił on swoją stawkę. Uważa, że w życiu należy osiągnąć swój cel umiejętną grą. Ale ryzykuje on dopiero wtedy, gdy jest przekonany, że nie chodzi o hazard, że szanse dla grającego są solidne.

Znasz, czytelniku, tego partnera. To ten, który kiwał powątpiewająco głową gdy ty, upojony odzyskaną wolnością wstąpiłeś na służbę do jakiegoś marnego nowoutworzonego urzędu, — gdzie za pracę otrzymywałeś mało, albo jeszcze mniej — aby współtworzyć komórki odbudowy. On krytycznie oceniał twoje szanse i doszedł do wniosku, że nie postępujesz rozsądnie. A może Anglia i Ameryka pokłócą się ze Związkiem Radzieckim? Zacznie się nowa wojna, i światowa konserwa w końcu zwycięży? A może reakcyjna opozycja w Anglii jest tak silna, że zmusi sprzymierzonych, aby wprowadzili do Polski Sosnkowskiego na białym koniu? A może jakiegoś Kwapińskiego na koniu trojańskim?

Przychylił się do zdania, że wszystko to jest prawdopodobne, i że nie należy jeszcze ryzykować swojej stawki.

Patrioci szli do wojska, usprawniali marne urzędy, instalowali administrację w miastach i miasteczkach, poczęli zdobywać wieś reformą rolną, odbudowywali życie publiczne, instytucje społeczne, szkolnictwo, prasę, sztukę — a on którego ty, czytelniku, znasz dobrze, — patrzał trzeźwo na tych szarych żołnierzy demokracji i postanowił jeszcze czekać, bo

— przecież Rząd nie jest uznany...

— przecież może tak być, i prawdopodobnie tak będzie, że z Londynu przyjedzie cała administracja, która w Lublinie dobierze sobie urzędników i działaczy spośród takich, jak on sam...

Zdumionymi oczami patrzał ten trzeźwy kalkulator na wydarzenia: że zwyciężył naród polski, a nie właściciele dóbr i ich lepsza służba, że *zwyciężyła przyszłość*, a nie *przeszłość*.

Otworzył oczy i zobaczył potężne Wojsko Polskie, zobaczył chłopa, pracującego na ziemi, którą dla niego uzyskała demokracja, widział, że pracuje transport, że urzędy nabierają rozmachu i sprawności, że jak grzyby po deszczu wyrastają szkoły, że Rząd jest prawowitym, uznanym przez wszystkie mocarstwa Rządem, i —

— że zajęta placówka każdemu zapewni życie.

Zaczął się obawiać, że dla niego będzie za późno. Skoczył do jakiegoś urzędu i zajął krzesło; postawił swoją stawkę, bo teraz już jest przekonany, że stawia na solidną szansę — nie, nawet nie na szansę, lecz na pewną wygraną.

Więc chce siebie i wszystkich przekonać, że od dawien dawna i zawsze był demokratą...

„Mundbluff"...

Ty go znasz, czytelniku. Siedzisz z nim w jednym pokoju. Nie wierz bluffom, słowom. Wierz sumieniu. A sumienie patrioty teraz, w ciężkim okresie odbudowy, — objawia się tylko w pracy. Patriotą, demokratą jest ten, który dobrze pomaga przy odbudowie, który na swoim odcinku daje wszystko, na co go stać!

Powiedz, czytelniku, jemu, którego dobrze znasz: koniec z „mundbluffem", weź się do pracy... I niezadługo zapomni on, że był inny, że patrzał krytycznie na swoje szanse w odbudowie świata bez konserwy, a nawet będzie się śmiał, że nie zauważył zawczasu, iż świat się zmienił, a ze światem — i on.

W kilku wierszach

— W Liworno odkryto szajkę fałszerzy pieniędzy, znalezione banknoty przedstawiają wartość miliona lirów.

* * *

— Rzecznik rządu szwedzkiego oświadczył, że jeszcze rok potrwa racjonowanie żywności.

* * *

— Betlejem stanie się centrum szlifierni w Palestynie.

* * *

— Amerykańskie Ministerstwo Marynarki wstrzymało budowę 55 okrętów i 2-ch lotniskowców.

* * *

— W Berlinie dozwolone zostało wyświetlanie filmów angielskich, amerykańskich i rosyjskich bez specjalnego zezwolenia.

* * *

— Rząd włoski oświadczył, że na Sycylii wybuchły niepokoje. Partyzanci domagają się oczyszczenia administracji z elementów reakcyjnych.

* * *

— Koło Berchtesgaden aresztowany został były redaktor słynnego hitlerowskiego organu „Völkischer Beobachter", Wilhelm Weiss, obergruppenführer SA.

Konferencja Angielskiego Związku Młodzieży Komunistycznej

BIRMINGHAM (Polpress). Odbyła się tu taj 13 doroczna konferencja komunistyczna Związku Młodzieży Angielskiej, na której było reprezentowanych przeszło 100 kół młodzieży. W obradach brało udział około 250 delegatów i gości, wśród nich przedstawiciele partii komunistycznej uniwersyteckiej federacji labourzystów. Otrzymano pozdrowienia z różnych krajów m. in. od młodzieży greckiej, jugosłowiańskiej i innych. Prócz tego odczytano pismo od młodzieży brytyjskiej przebywającej w Europie i walczącej na Dalekim Wschodzie. Grupa żołnierzy w Birmie zakomunikowała konferencji, że przesłała do redakcji tygodniowego pisma Związku Komunistycznej Młodzieży Angielskiej zdobyty w walce japoński sztandar.

Najpoważniejszym punktem obrad konferencji było przyjęcie jednogłośnie deklaracji zwróconej do brytyjskiej młodzieży, którą wezwano do poparcia w czasie wyborów labourzystowskich i komunistycznych kandydatów. Uczczono także pamięć tych, którzy zginęli w walce z faszyzmem.

Na zakończenie obrad konferencja zwróciła się do ruchu robotniczego z wezwaniem, aby powstała jedna socjalistyczna organizacja młodzieży.

Program polityczny włoskich Związków Zawodowych

MOSKWA, 13. VIII. W Moskwie przebywa obecnie delegacja Włoskich Związków Zawodowych. Kierownik delegacji Vittorini podał dziennikarzom szereg danych dotyczących włoskich Związków Zawodowych. Liczą one ponad 3 miliony członków a naczelną ich władzą jest Powszechna Konfederacja Pracy. Włoskie Związki Zawodowe mają własny program polityczny, zawierający następujące punkty: 1) całkowita demokratyzacja Włoch, 2) czystka aparatu państwowego, 3) ukaranie zbrodniarzy wojennych.

Odbudowa Włoch — oświadczył Vittorini — napotyka na wielkie trudności, gdyż wielcy kapitaliści i finansiści sabotują wszelkie poczynania władz.

Głosy prasy w oczekiwaniu na kapitulację Japonii

LONDYN, 13. VIII. — „Daily Express" pisze, że zwłoka w odpowiedzi Japonii jest nieoczekiwana, przypisać należy ją faktowi, że Japończycy chcą jeszcze zachować pozory namysłu.

„Daily Mail" uważa, że postępowanie Japończyków świadczy o tym, że chcą oni zyskać na czasie, co zostanie jednak wzięte pod uwagę i surowo ukarane przez sprzymierzonych. Gdyby wojna nawet się przeciągnęła nikt nie wątpi w to, że koniec jest bliski. Jeszcze przed zastosowaniem bomby atomowej sytuacja Japonii była beznadziejna. Nowy wynalazek rozstrzygnął ostatecznie klęskę Japonii.

Gen. Martin na łamach dziennika „Daily Telegraph" pisze, że w związku z kapitulacją Japonii ciężkie zadanie stanie przed władzami sprzymierzonych. Przede wszystkim pozostanie do rozwiązania problem repatriacji jeńców i osób cywilnych. Rozwiązanie 3 milionowej armii na wyspach macierzystych i 2 milionowej na terenach okupowanych nie jest także sprawą łatwą. Żandarmeria i organizacje terrorystyczne, które są ulubioną formą militarzmu japońskiego muszą ulec likwidacji.

Prasa londyńska przynosi zdjęcia Hiroszimy przed i po zastosowaniu bomby atomowej. Naukowcy w artykułach popularnych uświadamiają ludność co do działania energii atomowej. Dzienniki podkreślają, że wyrażenia jak elektron, neutron dostępne do niedawna tylko dla naukowców są na ustach wszystkich.

„Daily Mail" pisze, że alianci zgodzili się na pozostawienie Japończykom lekkiego przemysłu. Produkując jedwab i galanterię będą Japończycy mogli importować ryż z Chin. Na obszarze bowiem wielkości W. Brytanii Japonia musi wyżywić dwa razy tyle ludności co Anglia.

Uniwersytet w Heidelbergu zostanie uruchomiony

LONDYN, 13. VIII. (BBC). Pierwszy niemiecki uniwersytet zostanie otwarty w Heidelbergu. Dziekanem wydziału medycznego został prof. Bauer. Zorganizowano kurs uzupełniający dla 300 studentów, którzy nie dokończyli studiów podczas wojny. Następnie zostanie podjęta nauka. Dziekanem teologii został prof. Gibelius.

Państwowe Zakłady Biologiczno-farmaceutyczne

WARSZAWA, (Polpress). W majątku Drwalew w powiecie grójeckim znajdują się Państw. Zakł. Biolog.-farmaceutyczne. Zakłady produkują 1000 litrów szczepionki przeciwtyfusowej miesięcznie, szczepionkę przeciwróżycową dla koni, a ostatnio szczepionkę przeciw czerwonce. Zakłady posiadają hodowlę świnek morskich, obejmującą kilka tysięcy sztuk i hodowlę myszy doświadczalnych. Poza tym we wzorowych stajniach mieści się kilkadziesiąt koni wysokoodpornych, z których pobiera się krew dla wyrobu surowic. Własne plantacje ziół leczniczych dostarczają ziół suszonych i wyciągów z roślin świeżych.

Narazie zakłady pracują w większej części dla nadzwyczajnego Komisariatu dla walki z epidemiami. W pracach zakładu bierze udział Komitet folwarczny.

Douglasy ładują ponownie w Olsztynie

Z dniem 1 sierpnia br. Olsztyn został ponownie włączony do stałej sieci komunikacji powietrznej na linii nr. 5/6. Lądowanie samolotów odbywać się będzie na lotnisku w miejscowości Grieslienen odległej od Olsztyna o 20 km

Energia atomowa użyta będzie do celów pokojowych

LONDYN, 13. VIII (BBC). W przemówieniu swoim prem. Attlee zgodził się z projektem prez Trumana, aby nowoodkrytą energię atomową użyć do celów pokojowych.

LONDYN, 13. VIII (BBC). Jeden z wybitnych naukowców brytyjskich, który brał udział w badaniach nad bombą atomową oświadczył, że okres 10 lat wystarczy, aby nowoodkrytą energię zużytkować do celów przemysłowych.

„Sunday Chronicle" pisze: „Powinniśmy dziękować Bogu za pokój. Hołd należy się przede wszystkim tym wszystkim, którzy przyczynili się do osiągnięcia zwycięstwa. Ludzkość powinna dobrze użyć wynalazek bomby atomowej. Groźba użycia jej powinna przysłużyć się do tego, żeby słowo „wojna" zostało wykreślone ze słownictwa ludzkiego".

Burzliwe obrady francuskiej partii socjalistycznej

PARYŻ, 13. VIII (Tass). Dnia 11. VIII odbyło się otwarcie zjazdu francuskiej Partii Socjalistycznej. Trwać on będzie 5 dni. Mają być poruszane sprawy nowej konstytucji, opracowanie nowego statutu partii. W pierwszym dniu obrad doszło do burzliwych zajść na sali po mowie Mejra, który wystąpił przeciwko porządkowi w Komitecie Partii. Musiano przerwać obrady na pół godziny, aby uspokoić audytoriom.

Likwidacja angielskich placówek na bliskim wschodzie

LONDYN, 13. VIII (Tass). Reuter podaje, że zostały zlikwidowane punkty dyplomatyczne przedstawicieli angielskich na Bliskim Wschodzie, które były tam ustanowione tylko na czas wojny.

Angielski przemysł bawełniany nie będzie upaństwowiony

LONDYN, 13. VIII (BBC). Nowy minister handlu sir Stafford Cripps oświadczył, że przemysł bawełniany nie będzie znacjonalizowany. Rząd dopomoże w jego odbudowie. Wprowadzone zostaną nowoczesne maszyny i odpowiednia płaca dla robotników.

Przed zebraniem kongresu w Stanach Zjednoczonych

WASZYNGTON, 13. VIII (Tass). Senator amerykański Werkli na konferencji z prezydentem Trumanem oświadczył, że kongres ma być zebrany w najbliższym czasie.

Wiec antyfaszystowski w Berlinie

LONDYN, 13. VIII. (BBC). W Berlinie odbył się wiec antyfaszystowski zorganizowany przez 4 stronnictwa demokratyczne, które jednogłośnie zgodziły się na fakt pokutowania całego narodu za zbrodnie dokonane podczas wojny.

Wybory w Danii odbędą się w połowie września

KOPENHAGA, 13. VIII (Tass). Z Danii donoszą, że przygotowania do wyborów parlamentarnych zakończone zostaną w połowie września. W drugiej połowie września będą one przeprowadzone.

Marsz. Tito o sytuacji w Jugosławii

LONDYN, 13. VIII (BBC). Marszałek Tito przyjął przedstawicieli prasy zagranicznej i w wywiadzie oświadczył, że obecny rząd tymczasowy nie przeprowadził upaństwowienia żadnej gałęzi przemysłu a własność prywatna istnieje. Nieprawdą jest, jakoby w Jugosławii istniała dyktatura komunistyczna, podkreślił marszałek, w życiu politycznym bierze udział zjednoczony front partii demokratycznych. Omawiając stosunki między W. Brytanią a Jugosławią marszałek Tito zapewnił, że stosunki przyjacielskie pomiędzy obu krajami podczas pokoju będą jeszcze lepsze niż w czasie wojny.

Nowe prawo wyborcze w Jugosławii

LONDYN, 13. VIII. Podczas obecnych wyborów w Jugosławii prawo głosu posiadają wszyscy obywatele liczący ponad 18 lat, wyjąwszy Kolaborantów. Partyzanci bez względu na wiek mają prawo głosu.

Czeski minister obrony narodowej o przyjaźni polsko-czeskiej

LONDYN, 13. VIII. (BBC). Czeski min. obrony narodowej gen. Swoboda w obecności przedstawicieli obcych państw przyjął defiladę w Morawskiej Ostrawie. W przemówieniu gen. Swoboda podkreślił węzły przyjaźni łączące Polskę, Rosję i Czechosłowację.

STEFAN JARACZ
nie żyje

W sobotę dn. 11 sierpnia zmarł w Otwocku pod Warszawą znakomity aktor, największy artysta scen polskich Stefan Jaracz.

Z chwilą zgonu Jaracza aktorstwo polskie straciło mądrego przewodnika, a teatr — głębokiego, pełnego intuicji scenicznej artystę.

Urodzony w r. 1883 w Żukowicach na Podhalu jako syn nauczyciela uczęszczał w Tarnowie do gimnazjum, skąd został wydalony po sześciu latach nauki za „rewolucyjne" przemówienie nad grobem zmarłego kolegi. Maturę zdał jako ekstern, po czym uczęszczał na Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego. Pracę sceniczną rozpoczął w Zespole Teatru Ludowego na Krowoderskiej i w teatrze poznańskim pod dyrekcją Rygera. Po odbyciu służby wojskowej wstąpił do Teatru Zelwerowicza w Łodzi, gdzie pracował w latach od 1908 — 1911. Od września 1913 występował w Teatrze Polskim w Warszawie.

W r. 1915 znalazł się w teatrze „Kameralnym" Tairowa w Moskwie pod dyrekcją Arnolda Szyfmana. W r. 1916 grał w zespole teatru Rychłowskiego w Kijowie. W r. 1918 powrócił do warszawskiego Teatru Polskiego. W r. 1920 brał udział w pracach Osterwy w „Reducie", Narodowym i Polskim. Stworzywszy własny „Teatr Jaracza" objechał 93 miasta Polski, szerząc z zamiłowaniem kulturę teatralną wśród najszerszych mas społeczeństwa. W r. 1930 objął Jaracz kierownictwo teatru „Ateneum", gdzie pracował do wybuchu wojny.

Gorący patriota nie chciał w żadnej formie współpracować z Niemcami, wybierając drogę okupacyjnej gehenny.

W r. 1941 zaaresztowany przez gestapo przebył sześć potwornych tygodni w Oświęcimiu, gdzie nabawił się gruźlicy gardła i osłabił wyczerpany organizm.

Chyląc czoła nad trumną wielkiego artysty i wielkiego Polaka, przedstawiciele najwyższych władz państwowych wyrazili życzenie, by społeczeństwo uczciło pamięć Stefana Jaracza w sposób jak najbardziej uroczysty.

Dziś, we wtorek — w dniu pogrzebu Stefana Jaracza—na znak żałoby wszystkie teatry w całej Polsce zawieszą przedstawienia, a flagi państwowe będą opuszczone do połowy masztów. Pogrzeb odbędzie się na koszt państwa na Powązkach w Warszawie.

Przez całe życie Stefanowi Jaraczowi przewodziła troska o najwyższy poziom teatru polskiego, o wyznaczenie mu szczytnej roli społecznej, o związanie go z szerokimi masami ludu pracującego. Złożony ciężką chorobą jeszcze przed paru dniami drżącą dłonią skreślił do do ogólnopolskiego Zjazdu Związku Zawodowego Artystów Scen Polskich, odbywającego się w Warszawie, manifest — testament, w którym wskazywał drogi aktorstwa w odrodzonym teatrze polskim.

Zgon zasłużonego artysty dramatycznego okrył żałobą całe społeczeństwo, które Stefan Jaracz poprzez dwa pokolenia obdarzał głębią artystycznych przeżyć w swych wspaniaych, pełnych scenicznej intuicji i twórczego polotu kreacjach.

Osierocone aktorstwo polskie żegna Jaracza ze szczególnym żalem.

Zarząd Główny Z. A. S. P. ogłosił następującą odezwę:

„Koledzy!

Dnia 11 sierpnia 1945 roku zmarł Stefan Jaracz. Tyle tylko słów wystarczy, by porazić do głębi serca. Wielkość w sztuce i głębokość ludzkiego spojrzenia na wszystko co ludzkie—to są jego nazwiska. Zarząd ZASP zarządza żałobę w zespołach teatrów Rzeczypospolitej od dnia 11 do 14 sierpnia. Proszę kolegów o urządzenie w tym czasie akademii lub przemówień żałobnych. W dniu 14 sierpnia — w dniu pogrzebu — Teatr Rzeczypospolitej wszędzie, w miastach i na wsiach — zamilknie".

Docent Jan Kapusta

W modzie sztuka i nauka a kieszeń wciąż [pusta...
Tysiąc złotych ma na miesiąc docent Jan [Kapusta;
na wałówkę ma stołówkę, czarną kawę pije
i w tym sztuka i nauka, że dotychczas żyje.

Za banknot 500 złotowy 300 zł

Demaskujemy oszukańczo praktyki geszefciarzy

Co pewien czas wybrane i dobrane grono spryciarzy urządza sobie żniwa na naiwności ludzkiej. Wówczas to po mieście rozchodzą się fantastyczne pogłoski na temat wymiany pieniędzy, względnie unieważnienia niektórych serii banknotów pięćsetzłotowych.

Te alarmujące wieści, powtarzane w wielkiej tajemnicy z ust do ust, wytwarzają nastrój, sprzyjający ciemnym operacjom i machinacjom niemniej ciemnych typów.

Posiadacze banknotów pięćsetzłotowych mają wielkie zmartwienie, jakby się ich pozbyć. Kupują co się da. Na targach i w sklepach zaczyna się ruch niebywały. Ceny skaczą, handel kwitnie. Komisy wyprzedają zmagazynowaną od miesięcy tandetę i nagromadzone rupiecie. Nawet stare cylindry znajdują nabywców. Sprzedaje się wszystko to, czego normalnie nikt by nie kupił. Nabywcy płacą pięćsetkami, drobne banknoty znikają. Robi się sztuczny zator, brak drobnych i w rezultacie nikt nie chce przyjmować pięćsetek.

Wówczas rozpoczynają swą działalność twórcy tej całej paniki. Powstaje na poczekaniu lotna giełda, ustalająca kurs wymiany. Zaczynają grasować pośrednicy, maklerzy i macherzy, skupując „podejrzane" serie banknotów za ile się da. Kurs spada z dnia na dzień, z godziny na godzinę: płaci się 400, później już tylko 300 i to z protekcją.

Ofiarą padają naiwni z miasta i ze wsi, a szczególnie ci ostatni. Lotni giełdziarze robią kokosowe tranzakcje. I dopiero po kilku dniach ludzie spostrzegają, że padli ofiarą zbiorowego oszustwa.

Władze bezpieczeństwa ścigają podobne przestępstwa z całą bezwzględnością, jednak są przeważnie bezsilne, gdyż przy wymianie panuje między ofiarą i oszustem atmosfera „wzajemnego zrozumienia i zaufania" i obowiązuje zasada ścisłej konspiracji. Pokrzywdzony dopiero wówczas udaje się o pomoc do milicji, gdy przekonał się gruntownie, że został w bezczelny sposób wyzyskany i okradziony.

Do walki z podobnymi spekulacjami winna wystąpić całe społeczeństwo, wystrzegając się wszelkiej niezasadnionej paniki i nie dając posłuchu zbrodniczym plotkom, rozsiewanym przez aferzystów. S.

Osadnicy jadą na Zachód...

Na Dolnym Śląsku do dnia 15. VII 1945 r. osiedliło się około 180 tys. Polaków.

Z liczby tej na gospodarstwa rolne przypada do 136 tys. osób.

W chwili obecnej chłonność miast na Śląsku Dolnym wynosi około 162 tys., a wsi około 430 tysięcy.

* * *

Z mieleckiego odjechał transport osadników, liczący około 600 osób. Zabrali inwentarz żywy i martwy.

* * *

Z pow. nowosądeckiego każdego dnia wyjeżdża transport osadników w liczbie około 300 osób, udając się do Nysy i Kamiennej Góry, gdzie koncentruje się przemysł żelazny, włókienniczy i przetwórczo-rolniczy.

W powiecie oleśnickim, osiedliło się dotychczas 10 tys. Polaków. W dalszym ciągu istnieją możliwości osadnicze.

DROGA WODNA NA ZACHÓD

Powiatowy Komitet Przesiedleńczy w Mińsku Mazowieckim uzyskał za pośrednictwem głównego pełnomocnika dla spraw ewakuacyjnych przy Prezydium Rady Ministrów barki dla osadników, udających się na Zachód.

Transport, składający się z 135 rodzin — 411 osób oraz inwentarza, został wysłany Wisłą do Kwidzynia i przybył na miejsce przeznaczenia.

...a na Ziemiach Zachodnich

W Lignicy został zorganizowany jeden z punktów etapowych, którego zadaniem jest zorganizowanie warunków pobytu dla Polaków, wracających do kraju z zachodu i południa. Punkt ten posiada schronisko, które może pomieścić około 2000 osób, posiada również stołówkę, kuchnię i magazyny z żywnością, zaopatrywane z Katowic i okolicznych wsi.

* * *

Dla usprawnienia akcji osiedleńczej przewiduje się uruchomienie większej ilości linii kolejowych w 5-ciu powiatach zachodnich, przedłużenie linii autobusowej Gdańsk — Kościerzyna — Bytowo — Miastko oraz utworzenie linii autobusowej Gdynia — Wejherowo — Lębork — Słupsk — Sławno.

* * *

Na tereny nadodrzańskie, przeznaczone dla osadnictwa wojskowego stale przybywają rodziny wojskowych, aby tam osiąść na stałe.

W Starogrodzie został zorganizowany przez wojsko stały punkt wypoczynkowo - przesyłkowy. Korzystają z niego rodziny osadników wojskowych udające się na Zachód.

Punkt ten, mieszczący się przy ul. Mickiewicza 1, rozporządza w chwili obecnej 12-ma pokojami.

* * *

Kamień, miejscowość najbardziej wysunięta na północny zachód powiatu Pomorza Zachodniego przedstawia bardzo słaby stan osiedlenia. A warunki dobre, Niemców usunięto zupełnie. W obwodzie jest 3000 gospodarstw rolnych, które czekają na objęcie.

* * *

W Olawie istnieją możliwości dla osadników w liczbie 10.000 osób. Dotychczas osiedliło się tam około 1000 repatriantów zza Buga.

* * *

Szpotawa, miejscowość na Dolnym Śląsku odczuwa silnie brak ludzi do pracy. Istnieje tam 95 zakładów przemysłowych, z których jedynie znikoma ilość została uruchomiona.

* * *

W Zgorzelcu do fabryk konserw jarzynowych i przemysłu rolniczego potrzeba pracowników umysłowych, rzemieślników oraz kupców.

Przegląd czasopism

„KUŹNICA"

Ukazał się trzeci numer „Kuźnicy", miesięcznika społeczno-literackiego, wychodzącego w Łodzi pod redakcją Zofii Nałkowskiej. W trzech dotychczasowych numerach poruszono na łamach „Kuźnicy" szereg żywych, aktualnych problemów, złączonych z przebudową społeczną dzisiejszego świata. Z dotychczasowej linii tego czasopisma znać, że zajmie ono ważne miejsce w kształtowaniu nowego światopoglądu polskiego.

Podajemy treść ostatniego numeru:

Jan Kott. „Przed końcem świata". Włodzimierz Michałow „Przed reformą szkolnictwa polskiego". Stanisław Ehrlich „W sprawie reformy studiów prawniczych"., Ignacy Tik „Stolica", Zbigniew Mitzner „San Domingo", Tadeusz Hołuj „Wiem, zdechnąć mogę", Adolf Rudnicki „Koń", Maria Szczepańska „Śmierć poetki", Zbigniew Bieńkowski „Bezwzględni", Tadeusz Breza „Mury Jerycha", Juliusz Żuławski „Polityka w obozie jeńców wojennych", p. M. „Przegląd prasy", Ryszard Matusz „Kronika krakowska". Literatura zagranicą — Odbudowa Warszawy — Oświata i kultura.

„ŻYCIE LITERACKIE"

Trzy dotychczasowe numery poznańskiego dwutygodnika literackiego pt.: „Życie literackie", świadczą o rzetelnej pracy zespołu redakcyjnego z Jarosławem Iwaszkiewiczem na czele. Pismo zawiera szereg oryginalnych utworów, po które sięga do szerokiego kręgu pisarzy i spoza środowiska poznańskiego. W ostatnim — trzecim numerze wyróżnia się fragment prozy Juliusza Żuławskiego pt.: „Klemens", artykuł Jarosława Iwaszkiewicza „Historia listów Chopina do Delfiny Potockiej" i szereg przekładów z współczesnej poezji francuskiej. „Życie literackie" ma bardzo ładną szatę zewnętrzną z symboliczną dla Poznania sylwetką Pałacu Działyńskich na okładce.

„ODRA"

Wychodzące w Katowicach pismo literacko-społeczne „Odra" stawia sobie piękne zadanie:

„Chcemy, by Polska przestała myśleć o Śląsku tylko jako o kraju kominów i dymów, jako o tym skrawku ziemi, który należał do nas w latach 1922—1939 i którego stolicą były Katowice. Przez podniesienie Odry do godności symbolu chcemy stworzyć i ugruntować pojęcie Wielkiego Śląska, ciągnącego się wzdłuż odrzańskiej osi od Jabłonkowa i Cieszyna przez Nisę, Świdnicę, Wrocław, Lignicę aż po Głogów i Ziemię Lubuską, a potem aż po Szczecin. Chcemy sprawić, by myśląc o Śląsku każdy Polak myślał o zlewisku Odry i wybiegał daleko na Zachód poza to, co jako Śląsk ugruntowało się w poszczególnych pojęciach przed rokiem 1939."

Sądząc po dwóch pierwszych numerach, w których spotykamy prace najlepszych pisarzy śląskich, należy oczekiwać, że „Odra" spełni swoje piękne zamiary.

„ODRODZENIE"

Ostatni (37) numer „Odrodzenia" z dn. 12.VIII.45 zawiera następujące prace: Stefan Żółkiewski „O pozytywny program kulturalny", Tadeusz Dobrowolski „Społeczna problematyka muzeów i muzea krakowskie", Wilhelm Szewczyk „Zakończenie poematu „Noc", Bolesław Dudziński „To czekać nie może", Zofia Nałkowska „Węzły życia", Jan Alfred Szczepański „Koniec epopei", Stefan Otwinowski „Wspólny los", Jan Kott „Ani gorący, ani zimni", Zygmunt Fijas „Zabawa trwa",

Rejestracja książeczek oszczędnościowych PKO

PKO przystępuje do rejestracji książeczek oszczędnościowych, znajdujących się w posiadaniu obywateli.

Posiadacze książeczek oszczędnościowych PKO proszeni są o składanie ich osobiście w Oddziałach PKO w

Warszawie	—	ul. Krucza nr 46
Łodzi	—	ul. Kościuszki nr. 15
Poznaniu	—	Pl. Wolności nr. 3
Katowicach	—	ul. Szopena nr. 1
Gdyni	—	ul. 3 Maja nr. 37
Krakowie	—	Rynek Główny nr. 6

lub nadsyłanie pocztą, listem poleconym tylko do Oddziału PKO w Krakowie, Rynek Gł. 6. Konieczne jest przy tym podanie dokładnego adresu wysyłającego.

Jeżeli posiadacz książeczki oszczędnościowej nie jest wpisany do niej jako właściciel lub składający, winien dołączyć do niej dowody stwierdzające jego uprawnienia, np. dokumenty spadkowe, akt cesji itp.

Na książeczkę złożoną do rejestracji w Oddziale PKO klient otrzymuje poświadczenie, za zwrotem którego będzie mu wydana książeczka po zarejestrowaniu. Książeczki nadesłane pocztą zwróci PKO po rejestracji bezpośrednio klientowi.

Rejestracja trwać będzie do 31 października 1945 roku.

Sprawa uregulowania należności z zarejestrowanych książeczek oszczędności będzie przedmiotem osobnego zarządzenia.

Działalność PKP we Wrocławiu

WROCŁAW. Dyrekcja Okręgowa PKP we Wrocławiu obejmuje województwo Dolno Śląskie oraz część Opolskiego. Sieć kolejowa na przestrzeni 3175 km. posiada 500 punktów ruchomych, do obsługi których potrzeba jeszcze około 6000 ludzi. Wysiłki kierownictwa idą w kierunku połączenia ośrodków centralnych z zagłębiem węglowym w Walbrzychu, które będzie zaopatrywać w paliwo zarówno przemysł, elektrownie, gazownie jak i same koleje.

Na razie oprócz połączenia przez Katowice z innymi województwami uruchomiono z dniem 3-go sierpnia linię pasażerską Żegańsk — Głogów — Rawicz — Krotoszyn; czynne są również pociągi lokalne przeważnie o trakcji elektrycznej od Nisy przez Lacko do Wałbrzycha. Dyrekcja PKP przystąpiła do przywrócenia podstawowych połączeń kolejowych, jednakże brak ludzi do prac przygotowawczych i personelu do obsadzenia poszczególnych stanowisk, poważnie utrudnia i opóźnia wykonanie zadań.

Radiofonizacja Wrocławia

WROCŁAW. — W dniu 1 sierpnia br. został uruchomiony po raz pierwszy radiowęzeł wrocławski, czynne są na razie 3 głośniki uliczne.

Grupa inżynierów i techników, w ilości 15 osób pracuje nad uruchomieniem w miarę posiadanego sprzętu radiowęzłów w Lignicy, Jeleniej Górze i we Frodzie.

Samochodowa komunikacja Kraków—Wrocław

WROCŁAW. Państwowa komunikacja samochodowa od 4. b. m. podjęła stałą komunikację autobusową na trasie Wrocław — Kraków i z powrotem. Autobus kursuje 2 razy tygodniowo. We wtorki i soboty z Wrocławia, w poniedziałki i piątki z Krakowa.

Kalendarzyk

Dziś: Euzebiusza
Jutro Wniebowzięcie MB

WAŻNIEJSZE TELEFONY

Pogotowie ratunkowe	24-73
Straż ogniowa	11-11
Pogotowie elektryczne przy Elektrowni Miejskiej	29-61
Warsztaty wodociągowe i kanalizacyjne	21-42

KOMISARIATY MILICJI OBYWATELSKIEJ

Dyżurny Komendy Miasta M. O.	tel. 23-83
I Zielona 3	tel. 21-91
II Lubartowska 38	tel. 24-26
III 1-go Maja 4 b	tel. 24-27
IV Krak. Przedm. 57	tel. 14-14

DYŻURY APTEK

Semadeni — Rynek 2; Kasperek — Bychawska 42.

Po zgonie Stefana Jaracza

Lubelska filja Związku Artystów Scen Polskich komunikuje, że nabożeństwo żałobne za duszę śp. Stefana Jaracza odbędzie się dnia 16 sierpnia br. o godz. 10-ej w kościele katedralnym św. Jana w Lublinie.

DZIŚ, WE WTOREK, PRZEDSTAWIENIA TEATRALNE NIE ODBĘDĄ SIĘ

Dziś, we wtorek, w dniu pogrzebu śp. Stefana Jaracza, najwybitniejszego aktora scen polskich, zarządzeniem Związku Artystów Scen Polskich zostały zawieszone przedstawienia teatralne we wszystkich teatrach na terenie Rzeczypospolitej.

Dyrekcja Teatru Miejskiego w Lublinie zawiadamia, że bilety wydane lub wykupione na dzień 14-go sierpnia ważne są na dzień 15 bież. miesiąca.

KRONIKA MIEJSKA

URUCHOMIENIE ŚWIETLICY POCZTOWEJ

Związek Zawodowy Prac. Poczt, Telegrafu i Telefonu otwiera w najbliższym czasie świetlicę przy ul. Peowiaków 13, w której będą odbywały się wieczory literacko-muzyczne, inscenizacje pieśni ludowych, odczyty, pogadanki itp.

W sali świetlicy zostanie wkrótce otworzony „Teatr kukiełek dla dzieci" pod dyr. prof. prof. Stanisławy Harasowskiej i Jarosława Kawy.

Jednocześnie prowadzony będzie dla dzieci od 7—14 lat kurs tańca, rytmiki i plastyki, pod kierownictwem Krystyny Granowskiej, wychowanki Szkoły Baletowej. Tacjanny Wysockiej i prima-baleriny Marii Martówny.

DO LEKARZY PRAKTYKUJĄCYCH W M. LUBLINIE I POW. LUBELSKIM

Lekarz Powiatowy w Lublinie przypomina o obowiązku zgłaszania chorób zakaźnych z terenu pow. lubelskiego. Dotyczy to przede wszystkim tyfusu brzusznego, rzekomego i plamistego oraz czerwonki i malarii. Zgłoszenia należy składać z krótkim wywiadem epidemiologicznym, ze wskazaniem kiedy i do jakiego szpitala chory został skierowany.

Żegnaj Osteologio!

Pełne radości głosy, wesołe okrzyki studentów rozbrzmiewają przed gmachem Uniwersytetu M. Curie-Skłodowskiej.

Po trudach i znojach nauki — na wypoczynek do domu, do swego własnego, akademickiego domu wypoczynkowego.

Nie ma już wykładów, skończyły się ćwiczenia. Minęła zmora egzaminów. Wakacje!!! Jedziemy po słońce i uśmiech, po nowy zapas sił na rok następny.

Pierwsza partia studentek i studentów wśród śmiechów i dowcipnych uwag wypełnia ciężarówkę. Trochę przeładowany samochód rusza.

Żegnaj osteologio — ostatnie słowa rozstania z murami uniwersytetu — jedziemy. Niewygodnie, ale wesoło. Stłoczeni i zakurzeni. Po półgodzinnej jeździe na miejscu — w Łęcznej, przed pięknym pałacykiem, w którym niegdyś mieszkał SS Führer, obecnie młodzież spędzi wakacje. Przepiękny wielki taras i wejście do jadalni, w której stoją stare, ogromne piece-kominki. Przed chwilą była tu pustka, która ożywia się głosami młodych ludzi, nawołujących się do przenoszenia bagaży, tłomoków z pościelą i prędkiego zajmowania locum. Kto pierwszy, ten będzie miał ładniejszy pokój. Koleżanki już tam coś majstrują przy oknach. Widać w nich skrzętne i pilnujące porządku kobiety. Zaczyna się meblowanie. Trzeba przenieść na górę szafy na ubrania.

Przed pałacykiem na trawniku stoi ob. Wiśniewski. Kierownik miejscowego młyna życzliwie spogląda na pełną życia młodzież i myśli czymby tu jej ułatwić czy umilić wakacje. Są i inni ludzie miasteczka, dla których sprawa wypoczynkowa studentów jest bliska, a którą serdecznie się troszczą i pomagają przygotować letnisko akademickie. Poważny dr Domański troszczył się o organizację i zdrowotność. Kierownik szkoły powszechnej natomiast dba o rozrywki kulturalne, takie jak: fortepian, czytelnia gromadząca powieści i poważne dzieła naukowe.

Zarząd miasta Łęczna i wielu bezimiennych ludzi ułatwią mnóstwo niekiedy skomplikowanych spraw.

Uroczy zakątek wielkiego ośmio-hektarowego parku, położonego na wzgórzu tuż nad przepływającym Wieprzem, świetne warunki wędkarskie, plaża, kort tenisowy, dają miłe warunki wypoczynku i odprężenia umysłowego studentów.

W rozmowie z prezesem Bratniej Pomocy Studentów ob. Kargulem z Łukowa dowiadujemy się, iż akademicki dom wakacyjny powstał z inicjatywy „Bratniaka" przy poparciu rektoratu oraz Ministerstwa Oświaty, Zdrowia i Rolnictwa.

Przewidziana ilość miejsc jest na 200 osób. Korzystać mogą wszyscy studenci. Trzeba zaznaczyć, iż pobyt wraz z całkowitym utrzymaniem jest bezpłatny.

Warunki są świetne — światło elektryczne, pałac skanalizowany, wygodna nowoczesna łazienka, duży park. Poza tym „Bratniak" chcąc uczynić pobyt jeszcze bardziej przyjemnym zakupił: kajaki, radio, siatkówkę, jest ping-pong, aparat fotograficzny. Należy jeszcze podkreślić, iż pałac znajduje się na terenie dużego (150 ha ziemi ornej) — dobrze zagospodarowanego, państwowego ośrodka kultury rolnej pod zarządem Woj. Urzędu Ziemskiego, który zapewne bezpłatnie dostarczy biednym studentom trochę świeżego mleka, owoców, warzyw czy mąki. Kłopotu z wyżywieniem nie będzie.

Po krótkich wywczasach odżywieni studenci z nową energią zabiorą się do nauki.

IGNACY DĘBOWSKI

Niespodzianki i małe wypłaty

Siódmy dzień wyścigów konnych w Lublinie

Gdyby ktoś zapragnął zorientować się co do wartości hodowlanej koni, biorących udział w wyścigach lubelskich, to dziś, po siedmiu dniach wyścigowych, przyszłoby mu to trudniej, niż na początku sezonu.

Sądząc na podstawie dotychczasowych gonitw, konie na torze lubelskim biegają nierówno, zadziwiająco prędko tracą swą dobrą kondycję i odwrotnie, w rekordowym czasie dochodzą do formy.

Dzięki temu wyścigi lubelskie nie mogą być sprawdzianem istotnej wartości pozostawionego nam przez okupanta materiału hodowlanego, bowiem trudno zorientować się, czy wygrywa klasa, czy też forma, względnie jazda, lub inny uboczny czynnik związany ściśle z totalizatorem.

Rozumiemy, że totalizator w wyścigach konnych jest złem koniecznym, mającym za zadanie dostarczenie funduszów dla popierania hodowli. Jednak totalizator nie może być czynnikiem decydującym o przebiegu gonitwy, gdyż to wypaczałoby zasadniczy cel, jakiemu służą wyścigi.

Tymczasem, obserwując przebieg gonitw na torze lubelskim i reasumując dotychczasowe wyniki, należałoby stwierdzić, że gra w totka zajmuje tu pierwsze miejsce, a dopiero później, daleko w tyle, idą sprawy hodowlane, jeżeli w ogóle o nich można mówić poważnie.

Publiczność, która orientuje się dostatecznie w tych kwestiach coraz mniej interesuje się torem, frekwencja jest mała, a rozgoryczenie coraz większe. Nic dziwnego — do celownika przychodzą konie zupełnie nieoczekiwane, za które jednak totalizator płaci minimalne stawki. Jest to dowód, że ktoś wtajemniczony liczył na taką ewentualność i danego konia grał większymi sumami.

Publiczność lubi wyścigi i lubi hazard, ale chce mieć jakieś szanse w grze. Zrozumiała jest mała wypłata za faworyta, ale mała wypłata za fuksa jest conajmniej dziwna.

Komisja techniczna wyścigów winna zwrócić uwagę na przebieg gonitw, a zwłaszcza na zbyt szybką zmianę formy biegających koni.

Siódmy dzień wyścigów w Lublinie rozegrano przy pięknej pogodzie po torze lekkim. Obsada poszczególnych gonitw słaba, dzięki wycofaniu znacznej liczby koni.

W pierwszym biegu zwyciężył dość pewnie Corregidor st. państw. Racot, przed Carmen IV. Tot. zw. 32 zł., fr. 23 i 17 zł., porz. 63 zł.

W drugiej gonitwie na pierwszym miejscu minął celownik Bojar st. państw. Widzów. Drugie miejsce zajął Souvenir. Tot. zw. 13 zł., fr. 12 i 14 zł., porz. 20 zł.

W trzeciej gonitwie zwyciężyła biegająca dotychczas bez powodzenia Rita st. państw. Michałów, przed Esquire i Alpą. Tot. zw. 18 zł., fr. 16 i 15 zł., porz. 21 zł.

W gonitwie piątej, będący w doskonałej formie i odnoszący sukces nawet w silnych zespołach Orion IV przyszedł bez miejsca. Zwyciężył nierówno biegający Sun Ray st. państw. Michałów, przed Brokatem. Tot. zw. zaledwie 13 zł., fr. 12 i 15 zł., porz. 15 zł. (!).

W szóstej gonitwie pierwsza Isia st. państw. Janów Podlaski przed Beatrix. Tot. zw. 23 zł., porz. 61.

W gonitwie siódmej Chaldea st. państw. Janów Podlaski dzięki lepszej jeździe pobiła Dolomita. Tot. zw. 14 zł., porz. 45 zł.

W ostatniej gonitwie dnia zwyciężył dzięki mistrzowskiej jeździe żok. Pasternak, dosiadający biegającej dotychczas bez powodzenia Jaworzyny st. Leśniczówka, przed Rostowem. Tot. niezwykle skromny 13 zł., fr. 14 i 16 zł., porz. 51 zł.

Następne wyścigi odbędą się w środę z udziałem dwulatków, dla których przewidziano dwie gonitwy. Również w środę rozegrana zostanie klasyczna gonitwa o nagrodę 20 tys. zł. Wojska Polskiego. Udział w tym biegu weźmie dotychczasowy crack toru lubelskiego San III. S.

Ostrożnie jeździć samochodami

W ostatnich czasach często zdarzają się w Lublinie tragiczne wypadki, spowodowane nieostrożną jazdą samochodów, które kierowane nieprzytomną ręką kierowcy, jeżdżąc bezkarnie po niedozwolonych miejscach przeznaczonych tylko dla pieszych, powodują śmierć osób wartościowych dla społeczeństwa.

W dniu 5-go sierpnia br. zginął w ten sposób ś. p. Piotr - Kazimierz Michelis, pracownik spółdzielni „Społem", długoletni członek zarządu i założyciel Związku Zawodowego Księgowych w Polsce Oddział w Lublinie. Wyżej wymieniony jak naoczni świadkowie stwierdzają szedł chodnikiem ulicy Szopena i został uderzony i zawleczony na jezdnię samochodem ciężarowym, który wjechał na chodnik potrącając najpierw pewnego chłopca, a następnie miażdżąc ś. p. Piotra-Kazimierza Michelisa.

W tym samym dniu około godz. 4-ej rano mniej więcej na tym samym miejscu (róg Szopena i Krak. Przedm.) samochód wpadł na motocykl, zabijając na miejscu kobietę-żołnierza. Takich wypadków możnaby przytoczyć bardzo wiele. Dlatego też w trosce o dobro Państwa, dla odbudowy którego należy zachować jak najwięcej obywateli zdrowych i całych, wskazanym jest zwrócenie uwagi przez czynniki miarodajne na większe bezpieczeństwo obywateli i poczynienie w tym kierunku odpowiednich kroków, które jeżeli całkowicie nie zlikwidowałyby odnośnych wypadków, to przynajmniej zmniejszyłyby je do minimum.

Związek Księgowych w Polsce
Oddział w Lublinie

SPROSTOWANIE

W nr. 169 „Gazety Lubelskiej" z dnia 11. VIII 45 r. w artykule „Pierwsza wystawa przemysłowa" wkradła się pomyłka, którą niniejszym prostujemy, mianowicie ob. Piaseckiego M. wymieniono jako dyr. Banku Krajowego, zamiast Banku Rolnego.

BASEN PŁYWACKI WKS

Nowootwarty basen pływacki WKS Lublinianki przy ulicy Ogrodowej nr. 10 został udostępniony dla wszystkich codziennie od godz. 9-ej do 20-ej.

Woda w basenie czysta. W sobotę i w niedzielę każdego tygodnia od godz. 15-ej dancing na wolnym powietrzu.

Cena biletów wstępu zniżona.

Ogłoszenia

W związku z felietonem pt.: „Śledzie, banknoty i pan Kierownik", zamieszczonym w Nr. 124 „Sztandaru Ludu" Dyrekcja Lubelskiego Oddziału „Osobtorgu" — po przeprowadzeniu dochodzenia stwierdza, co następuje: 1) Nieprawdą jest, że Kierownik Działu Rybnego magazynów „Osobtorgu" ob. Zawadzki zabraniał przyjmowania banknotów 500 zł., natomiast prawdą jest, że banknoty te nie były przyjmowane wyłącznie w przypadku niemożności wydania reszty, gdyż w okresie 25—28 VII 45 r. był ogólny brak drobnych banknotów, a wszyscy prawie klienci płacili pięćsetkami. 2) Nieprawdą jest, jakoby kasjerka oświadczyła, że nie ma reszty, natomiast prawdą jest, że kasjerka pokazała szufladę kasy, w której nie było drobnych, oświadczając, że nie może wydać reszty. Dyrekcja „Osobtorgu" Dyrektor Naczelny (Mirkowski). 626

Kierownictwo Kursów Pisania na Maszynie Marii Kielasińskiej w Lublinie, ul. Kościuszki 10, tel. 20-84, poleca do biur i urzędów wykwalifikowane maszynistki.

Matka, ojciec wrócili z obozu z Niemiec. Syna odezwij się. Józefa Bobrowska. 556

Przetarg. Dyrekcja Kolei Państwowych w Lublinie ogłasza przetarg na odbudowę: 1) dworca na st. Zamość, 2) pompowni murowanej i wieży ciśnień drewnianej na st. Werbkowice. Termin wykonania robót: trzy miesiące. Oferty należy składać do DOKP Lublin, ul. Wyszyńskiego 14 do dnia 24 sierpnia 1945 r. godz. 12-ta, gdzie w tymże dniu nastąpi otwarcie ofert. Słepe kosztorysy i informacje otrzymać można w Dyrekcji DOKP w Lublinie, pokój Nr. 77 i w Oddziale Drogowym w Zamościu. 576

Sprzedam maglel na łożyskach kulkowych w dobrym stanie. Wiadomość w Administracji „Gazety Lubelskiej". 586

Centrolmlyn ul. 1-go Maja 53 m. 4, dostarcza młynom gazę młynarską, pasy napędowe, gurty, siatki drucjane i wszelkie inne artykuły pomocnicze po cenach znacznie zniżonych. 584

Potrzebna kobieta do pracy w ogrodzie za miastem. Mieszkanie na miejscu. Wiadomość: Narutowicza 27. Sklep spożywczy. 625

Cementownia „Firlej" w Rejowcu poszukuje buchaltera-ki. Informacje — Lublin, Szopena 12. Cement. 621

SPÓŁDZIELNIA OWOCARSKO-WARZYWNICZA z odp. udziałami, w Lublinie. Zakupy i sprzedaż warzyw i owoców, Biuro: Krak. Przedm. 51, tel. 26-15. Magazyn: Szewska 4, tel. 26-76. 544

Wpisy do Żeńskiej Szkoły S.S. Kanonijczek, Lublin, Podwal 11, odbywają się codziennie przez całe wakacje w kancelarii szkolnej od godz. 10 do 12.

Angielski — Chesterfields College. Kursy języków i maszynopisania. Kurs wakacyjny — Wyszyńskiego nr. 12 m. 52. 162

Kursy brantowe Zgromadzenia Kupców m. Lublina przyjmują zapisy na 3 miesięczne Kursy Księgowości dla początkujących i zaawansowanych. Zapisy i informacje: Bernardyńska 14 (szkoła Vetterów) codziennie od godz. 16-ej do 18-ej.

Jasna szafa do sprzedania. Lubartowska 36 m. 28.

Cementownia Rejowiec posiada na składzie cement świeżej produkcji po cenach komercyjnych z natychmiastową dostawą. Warunki sprzedaży do omówienia w Zjednoczonych Fabrykach Cementu Lublin, Szopena 12 II piętro, pokój 10, tel. 20-99 lub na miejscu w Rejowcu. 550

Stawerek Antoni zamieszkuje na wsi Depotyczne Królewskie pow. Chełm, gm. Krzewiczki, poszukuje syna Piotra Stawerka.

W najbliższych dniach wysyłamy samochody do Jarosławia, Przemyśla i Krakowa. Biuro Transportowe Stanisław Kempisty 8-to Dunajska 8. 605

Place domy tanio. Białkowski miernikowy przysięgły. Lublin, Sadowa 4. 627

Kupię rower dziecinny i konika na biegunach. Rynek 2. Apteka 629

Do sprzedania Fisharmonia. Bigorajska 16—4. 630

Domy — Place sprzedaje przedwojenne Biuro „Wygoda" Bernardyńska 28. Tel. 34-67. 540

Dwuletnia Państwowa Koedukacyjna Szkoła Hodowlano-Rolnicza w Klementowicach przyjmuje jeszcze wpisy na I i II kurs. Na kurs I wymagane ukończenie 7 klas szkoły powszechnej lub egzamin wstępny. Na kurs II-gi 7 klas szkoły powszechnej i roczna szkoła rolnicza. Szkoła kształci instruktorów i instruktorki gospodarstwa wiejskiego. Utrzymanie w Internacie 1 q żyta miesięcznie. Dla niezamożnych stypendia. Nauka bezpłatna. 619

Buchalter z referencjami poszukiwany. Zgłoszenia „Czytelnik", 3-go Maja 4. Buchalteria.

Poszukuję Warkalewicza Stanisława. Był wywieziony do Niemiec. Pracował w Pischelsdorf Lager, Kreis Fulda. Wiadomość kierować Zamojska 21, Baniewicz Maria (Schronisko). 631

W pociągu Łuków — Brześć zginęła torebka z dokumentami. Uczciwego znalazcę proszę o zwrot. Helena Barunek Lublin, ul. Ks. Skorupki 3 m. 1. 581

Poszukuję brata Stefana i siostry Heleny z Parafińskich, zamieszkałych w Brześciu n/Bugiem, a w roku 1944 ewakuowanych przez Niemców do Grójca k/Warszawy. Wiadomości proszę kierować: Lublin, II Komisariat Milicji Obywatelskiej, ul. Lubartowska 38. K. Parafiński.

Zgubiono portfel z pieniędzmi na nazwisko Zielińskiego Jana, Bronowicka 10/3. znalazca proszony o zwrot dowodów. Pieniądze może zatrzymać. 618

Zgubiono dnia 4 sierpnia w teatrze obrączkę ślubną z inicjałami K. B. Uprasza się znalazcę o zwrot za wysokim wynagrodzeniem. Adres w Administracji „Czytelnika".

Borowski Ludwik z Kowla, obecnie zamieszkały w Olsztynie, ul. Piaskowa 10, poszukuje syna Pawła. Informacje proszę kierować pod wyżej podany adres. 615

Zgubiono portfel wraz z rodzinną kartą ewakuacyjną na nazwisko Mickiewicz Stanisława i Mickiewicz Bolesław. Miejsce zamieszkania: Łódź, ul. Pogonowskiego 18 m. 44. Znalazca proszony o zwrot za wynagrodzeniem w sumie zł. 500. 617

Lekarz zamieni mieszkanie 3 pokojowe z kuchnią komfortowe, dzielnica Skłodowskiej na 3 pokojowe w centrum. Warunki do omówienia. Zgłoszenia telefoniczne Nr. 20-54. 623

Potrzebny korepetytor do nauki, w zakresie gimnazjalnym. Oferty proszę składać do „Gazety Lubelskiej" pod Nr. „33". 627

Dyrekcja Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego we Włodawie poszukuje od nowego roku szkolnego następujących sił do przedmiotów: 1) j. polskiego z historią, 2) j. łacińskiego z niemieckim, 3) geografii, 4) fizyki z chemią, 5) zajęć praktycznych chłopców i dziewcząt. Zgłoszenia od zaraz do Dyrekcji. Warunki do omówienia. 579

Redakcja i Administracja Lublin, ul. 3 Maja 4, tel.: Redaktor naczelny 33-60. Sekretarz odpow. 26-59. Sekretariat Redakcji 21-08. Dyrekcja 36-40. Buch. 25-88. Wydz. Organizacyjny 36-38. Kolportaż 35-85. Księgarnia „Czytelnika" 25-87. Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik" Pierwsza Drukarnia Państwowa w Lublinie A— 2429 Komitet Redakcyjny